

12. TEMATICKÝ PŘEHLED JEDNOTLIVÝCH DOTAZŮ

1. Obecné otázky

1. 1	Možnost sjednání jiné smlouvy než pracovněprávní.....	4
1. 2	Výhody nad rámec pracovněprávních předpisů - způsob poskytnutí	4
1. 3	Kdo jedná oprávněně za zaměstnavatele	5
1. 4	Věk potřebný k uzavření pracovněprávního vztahu	6
1. 5	Pronájem zaměstnance	8
1. 6	Pracující členové družstev - vztah na ZP	8
1. 7	Platnost právního úkonu (projednání s odborovým orgánem, neprovedení formou stanovenou ZP).....	6
1. 8	Zahraniční zaměstnavatelé na území ČR - jakým právem se řídit	9
1. 9	Obce nejsou zaměstnavateli provozujícími podnikatelskou činnost.....	9
1. 10	Možnost kauce v pracovněprávním vztahu	10
1. 11	Vrácení přeplatku na mzdě	11
1. 12	Ochrana zaměstnance proti zaměstnavateli neplnícímu svoje povinnosti	11

2. Vznik, změna a skončení pracovního poměru

2. 1	Je nutná pracovní smlouva na předepsaném tiskopise SEVT.....	12
2. 2	Co je třeba dohodnout v pracovní smlouvě	12
2. 3	Jak dohodnout druh práce	12
2. 4	Jaký den sjednat jako den nástupu do práce	13
2. 5	Lze sjednat tzv. „konkurenční doložkou“	13
2. 6	Výkon práce bez sjednané pracovní smlouvy	14
2. 7	Je nutný souhlas zaměstnance ke jmenování do funkce	14
2. 8	Jak sjednat místo výkonu práce	16
2. 9	Výkon jiné výdělečné činnosti při zaměstnání	16
2. 10	Výpověď zaměstnanci pro porušování pracovní kázně	16
2. 11	Rozvázání pracovního poměru při odchodu do starobního důchodu ...	17
2. 12	Kdy je zaměstnavatel povinen zajistit vstupní lékařské prohlídky	17
2. 13	Jmenování do funkce za trvání pracovního poměru na základě pracovní smlouvy	18
2. 14	Znají pracovněprávní předpisy „pověření vedením“	19
2. 15	Existence preferencí pracovních smluv na dobu neurčitou	19
2. 16	Nárok na odstupné a odchod do plného invalidního důchodu	20
2. 17	Prodloužení zkušební doby z titulu překážek v práci	20

2.18	Prodloužení zkušební doby a překážky v práci	21
2.19	Prodloužení zkušební doby z důvodu nemoci	21
2.20	Nabíd. povinnost před předáním výpovědi	22
2.21	Odstupné a možnost nového zaměstnání v průběhu výpovědní doby	22
2.22	Vstupní lékařská prohlídka a svobodná volba lékaře	23
2.23	Výpověď pro nadbytečnost a skončení další mateřské dovolené	23
2.24	Okamžité zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnance a platba sociálního a zdravotního pojištění z náhrady mzdy	24
2.25	Přiznání nemoci z povolání, zrušení pracovního místa, odmítnutí dalšího nabízeného místa	24
2.26	Vystavení zápočtového listu mladistvému zaměstnanci	25
2.27	Povinnost zaměstnavatele doručit zaměstnanci zápočtový list	26
2.28	Pracovní poměr na dobu určitou a jeho skončení v době pracovní neschopnosti	26
2.29	Zrušení pracovního poměru v době pracovní neschopnosti	27
2.30	Načasování výpovědi z důvodů organizačních změn	27
2.31	Okamžité zrušení pracovního poměru z důvodu vzetí do vazby	27
2.32	Změna vedlejšího pracovního poměru na hlavní	28
2.33	Pracovní poměr se studentem na dobu určitou na nepravidelnou výpomoc	28
2.34	Vedlejší pracovní poměr u pedagogů	29
2.35	Zrušení provozovny a odstupné	30
2.36	Výpověď podle § 46 odst. 1 písm. d) a zaměstnání v průběhu výpovědní doby	30
2.37	Doručování písemností souvisejících s pracovním poměrem a „nečinnost zaměstnance“	31
2.38	Prodloužení výpovědní doby z titulu nemoci	31
2.39	Ukončení výpovědní doby v době nemoci - vyplácení nemocenských dávek	32
2.40	Výčet jmenovatelných funkcí	32
2.41	Sjednání nového pracovněprávního vztahu a vrácení odstupného	33
2.42	Zapůjčení pracovních sil od jiného zaměstnavatele	33
2.43	Jmenování do funkce na dobu určitou i neurčitou a skončení pracovního poměru	34
2.44	Přechod práv a povinností a změna názvu firmy	35
2.45	Propuštění zaměstnance od zaměstnavatele - vážné důvody	35
2.46	Kdy lze sjednat zkušební dobu	35
2.47	Další pracovní poměr k témuž zaměstnavateli	36

2.48	Jmenování do funkce, která není jmenovatelnou funkcí	37
2.49	Změna pracovní smlouvy z důvodu změny obecně závažného předpisu či změna sídla firmy	38
2.50	Omezení opakovatelnosti uzavírání prac. poměrů na dobu určitou	38
2.51	Podání návrhu na skončení pracovního poměru dohodou - možnost stejnou písemností dát výpověď	39

3. Pracovní doba

---

3. 1	Kratší pracovní doba a přestávky v práci	40
3. 2	Podmínky za vedení pružné pracovní doby	40
3. 3	Vyšetření ve zdravotnickém zařízení a pružná pracovní doba	40
3. 4	Zkrácení pracovní doby bez snížení mzdy u zaměstnavatele neprovozujícího podnikatelskou činnost	41
3. 5	Nařízení pracovní pohotovosti	41
3. 6	Délka týdenní pracovní doby s různým režimem práce	42
3. 7	Rovnoměrné a nerovnoměrné rozvržení pracovní doby	42
3. 8	Který zákon řeší státní svátky	42
3. 9	Délka stanovené týdenní pracovní doby při přechodu na letní čas	43
3.10	Vedlejší činnost a stanovení její maximální délky	43
3.11	Kratší pracovní doba a práce přesčas	44
3.12	Změna plné pracovní doby na kratší z podnětu zaměstnavatele	44
3.13	Změna plné pracovní doby na kratší z podnětu zaměstnance	45
3.14	Návrh na kratší pracovní dobu u ženy pečující o nezletilé dítě	45
3.15	Nařízená práce přesčas nad 150 hodin za rok	45
3.16	Přítomnost zaměstnance na pracovišti na začátku pracovní doby	46

4. Dovolená na zotavenou

---

4. 1	Vznik nároku na dovolenou za kalendářní rok	47
4. 2	Vznik nároku na dovolenou za kalendářní rok - spjatost s kalendářním rokem	47
4. 3	Výpočet poměrné části dovolené	47
4. 4	Nepřetržitě trvání pracovního poměru pro účely dovolené	48
4. 5	Posouzení doby lékařského vyšetření jako odpracovaného dne	49
4. 6	Zápočet odpracovaných dnů pro účely dovolené	49
4. 7	Nárok na poměrnou část dovolené	50
4. 8	Nárok na poměrnou část dovolené při změně zaměstnavatele	50
4. 9	Prokázání nároku na výměru dovolené	50
4.10	Dovolená při změně zaměstnání	51

4.11	Nárok na čtyřtýdenní výměru dovolené	51
4.12	Nárok na dovolenou v případě dosud nesplněné podmínky 15 let trvání pracovního poměru	52
4.13	Podmíněné prodloužení dovolené v kolektivní smlouvě	52
4.14	Vztah kolektivní smlouvy vyššího stupně a podnikové kolektivní smlouvy v případě prodloužení nároku na dovolenou	53
4.15	Délka dovolené u vychovatelů	53
4.16	Délka dovolené u zástupce ředitele školy	53
4.17	Započítávání doby studia pro účely dovolené	54
4.18	Započítávání péče o dítě pro účely dovolené	54
4.19	Zápočet doby konání prací na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr pro účely dovolené	55
4.20	Započítávání kryjících se dob pro účely dovolené	55
4.21	Doba dovolené při nerovnoměrně rozvržené pracovní době	56
4.22	Dovolená za odpracované dny	56
4.23	Doba pracovní neschopnosti v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání - posuzování jako výkon práce	56
4.24	Vznik nároku na dodatekovou dovolenou z důvodu práce v tropických oblastech	57
4.25	Nárok na dodatekovou dovolenou zaměstnanců, kteří pracují v Praze ..	57
4.26	Kumulace nároků na dodatekovou dovolenou z titulu působení více druhů škodlivých prací	57
4.27	Nárok na další dovolenou z důvodu čerpání dovolené v období s nižší potřebou práce	58
4.28	Dovolená v případě ukončení pracovního poměru 30. 12. kalendářního roku	58
4.29	Nárok na dovolenou při nástupu na ZVS	59
4.30	Nárok na dovolenou po čerpání mateřské dovolené	59
4.31	Náhrada mzdy za nevyčerpanou dovolenou	60

5. Překážky v práci

5. 1	Studium při zaměstnání a překážka v práci	61
5. 2	Odběr krve a překážka v práci	61
5. 3	Vyhledání nového místa a překážka v práci	62
5. 4	Nárok na pracovní volno na vlastní svatbu	62
5. 5	Kdy lze poskytnout náhradu mzdy ve výši 60 % výdělku	62
5. 6	Pracovní volno při návštěvě zdravotnického zařízení	63
5. 7	Školení za účelem prohloubení kvalifikace	64
5. 8	Potvrzování překážek v práci	64

5. 9	Doprovod rodinného příslušníka do zdravotnického zařízení	64
5.10	Pracovní volno bez náhrady mzdy (uzavření základní školy včetně družiny)	65
5.11	Nařízené čerpání pracovního volna bez náhrady mzdy u zaměstnanců, kteří již mají vyčerpanou dovolenou	65
5.12	Nárok na náhradu mzdy na dobu prvních dvou týdnů ZVS u uchazeče o zaměstnání	65
5.13	Povodně a pracovněprávní důsledky	66

6. Mzda, výplata mzdy a srážky ze mzdy

6. 1	Vztah mezi zákonem o mzdě a zákonem o platu a mzdovou částí ZP ..	67
6. 2	Stanovení mzdy podle zákona o mzdě	68
6. 3	Splatnost mzdy a platu	70
6. 4	Má zaměstnavatel povinnost vyplácet zálohy na mzdu (plat)	71
6. 5	Zřízení účtu pro výplatu mzdy (platu)	71
6. 6	Výplata mzdy (platu) manželce (manželovi)	72
6. 7	Sražení přeplatku mzdy, pokuty	72
6. 8	Zajištění výplaty mzdy (platu) v případě konkursu	73
6. 9	Náhrady cestovních výdajů - čím jsou upraveny	73
6.10	Omezení výše srážek ze mzdy	74
6.11	Hrazení poštovního při zasílání mezd na účet	74
6.12	Srážky ze mzdy (platu) z čisté nebo z hrubé mzdy (platu)	75

7. Průměrný výdělek

7. 1	Vztah § 17 zákona č. 1/1992 Sb. i na rozpočtové a příspěvkové organizace	76
7. 2	Vztah § 17 zákona č. 1/1992 Sb. na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	76
7. 3	Pravděpodobný výdělek u žen po další mateřské dovolené	77
7. 4	Rozhodné období pro výplatu odstupného	78
7. 5	Rozhodné období pro hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání ..	79
7. 6	Průměrný nebo pravděpodobný výdělek a poslední zaměstnavatel....	80
7. 7	Vznik zaměstnání v průběhu rozhodného období	81
7. 8	Rozhodné období od vzniku zaměstnání do konce kal. čtvrtletí	81
7. 9	Bezprostředně navazující prac. poměry na dobu určitou (opakující se) a průměrný výdělek	82
7.10	Průměrný denní a průměrný hodinový výdělek pro pracovněprávní účely	83
7.11	Průměrný výdělek a minimální mzda	84

7.12	Odměny za období delší než kalendářní čtvrtletí ve vztahu k odpracované době	85
7.13	Rozhodné období delší než kalendářní čtvrtletí	86
7.14	Vyplacení mzdové částky omylem a průměrný výdělek	86
7.15	Náhrada mzdy při neplatném ukončení pracovního poměru	87

8. Odpovědnost zaměstnance za škodu

8. 1	Uhrazení škody v případě ztráty osobní kalkulačky	89
8. 2	Ztráta nebo odcizení osobní uniformy	89
8. 3	Odpovědnost zaměstnance při tzv. "prevenční povinnosti"	92
8. 4	Uzavření dohody o hmotné odpovědnosti před 18. rokem věku (podepsání rodičů)	93
8. 5	Neprovedení inventarizace a platnost či neplatnost hmotné odpovědnosti	94
8. 6	Společná dohoda o hmotné odpovědnosti - odstoupení od dohody o hmotné odpovědnosti	95
8. 7	Náhrada - odpovědnost za škodu vyrobením zmetku	96
8. 8	Dohoda o hmotné odpovědnosti přímo v pracovní smlouvě(jako další ujednání)	97
8. 9	Odstoupení dohody o hmotné odpovědnosti - nesouhlas zaměstnavatele s odstoupením	98
8.10	Ztráta svěřeného předmětu (pracovních rukavic) - musí zaměstnavatel požadovat náhradu škody	99
8.11	Škoda způsobená v opilosti - úhrada plné škody	100
8.12	Dohoda o hmotné odpovědnosti za škodu na motorovém vozidle - její neplatnost	100

9. Odpovědnost zaměstnavatele za škodu

9. 1	Náhrada za ztrátu na výdělku po přiznání starobního důchodu	102
9. 2	Plný invalidní důchod z „obecných příčin“ o poskytování náhrady za ztrátu na výdělku	103
9. 3	Změna invalidního důchodu na částečný invalidní důchod a náhrada za ztrátu na výdělku	103
9. 4	Valorizační právní předpisy od roku 1976	104
9. 5	Aplikace zákona č. 220/1995 Sb.	107
9. 6	Nejvyšší přípustná expozice, přeřazení na jinou práci a následné zjištění nemocí z povolání	109
9. 7	Který zaměstnavatel je odpovědný za odškodňování nemoci z povolání	110
9. 8	Náhrada za ztrátu na důchodu	110

12. Tematický přehled jednotlivých dotazů

---

9. 9	Náhrada za ztrátu na výdělků a soukromé podnikání	111
9.10	Náhrada za ztrátu na výdělků a nezaměstnanost	112
9.11	Náhrada za ztrátu na výdělků a zánik zaměstnavatele bez právního nástupce	113
9.12	Náhrada za ztrátu na výdělků - čisté a hrubé výdělky	114
9.13	Náhrada za ztrátu na výdělků u nového zaměstnavatele	115
9.14	Náhrada za ztrátu na výdělků po pracovním úrazu - věcná škoda	117
9.15	Dohoda o pracovní činnosti v době letních prázdnin studenta a pracovní úraz	118
8.16	Úraz žáka SOU při výrobní praxi	119
9.17	Úmrtí v důsledku pracovního úrazu a doba poskytování náhrady na výživu pozůstalých	120
9.18	Seznámení s bezpečnostními předpisy - zproštění se odpovědnosti ..	121

10. Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

---

10. 1	Kdy je možno sjednávat dohody o pracích mimo pracovní poměr	123
10. 2	Kdy dohoda o provedení práce a kdy dohoda o pracovní činnosti	124
10. 3	Odměňování prací konaných mimo pracovní poměr	125
10. 4	Jaké jsou pracovněprávní nároky z „dohod“ ve srovnání s pracovním poměrem	126
10. 5	Zabezpečení zaměstnanců „na dohody“ při pracovních úrazech a nemocech z povolání	127
10. 6	Lze omezit zaměstnancům uzavírání „dohod“	128
10. 7	Vystoupení umělce a dohoda o provedení práce	129
10. 8	Dohody o pracech konaných mimo pracovní poměr a pomoc jiné osoby	129
10. 9	Škoda způsobená zaměstnancem při „dohodách“	130
10.10	Zaměstnanec v pracovním poměru a dohoda uzavřená s tímž zaměstnavatelem	130

11. Kolektivní vyjednávání

---

11. 1	Rozšíření závaznosti KSVS v případě, že zaměstnavatel není členem žádného zaměstnavatelského svazu	131
11. 2	Vztah KSVS a podnikové KS co se týká mzdových nároků jako nejvýše přípustných	132
11. 3	Doba ukončení platnosti KS - neurčitost	132
11. 4	Uzavření KS na dobu kratší či delší než jeden rok	132
11. 5	Působení více odborových organizací u jednoho zaměstnavatele a uzavření KS	133

11. 6	Působení více odborových organizací u jednoho zaměstnavatele a uzavření KS v případě neshody mezi nimi	134
11. 7	Působení více odborových organizací u jednoho zaměstnavatele a jednání ve vzájemné shodě	134
11. 8	Zastupování advokátem při kolektivním vyjednávání	135
11. 9	Uzavření KS pouze s ustanoveními na kterých se smluvní strany dohodly	136
11.10	Která právní norma upravuje uzavírání kolektivních smluv	136
11.11	Uzavření KS za podnikový odborový orgán příslušným vyšším odborovým orgánem	137
11.12	Do kdy je povinen odpovědět zaměstnavatel na návrh kolektivní smlouvy	137
11.13	Co v případě nedohody se zaměstnavatelem na osobě zprostředkovatele	138
11.14	Rozšíření KSVS na zaměstnavatele, který není členem žádného zaměstnavatelského svazu v případě nesouhlasu zaměstnavatele . . .	138
11.15	Kde jsou k dispozici KSVS	139
11.16	Účinnost KS, ukončení účinnosti	140
11.17	Dohodnutí možnosti změny KS	140
11.18	Kdo může být zprostředkovatelem a rozhodcem	140
11.19	Která norma řeší odměnu zprostředkovateli a rozhodci	141
11.20	Závaznost KSVS pro zaměstnavatele, který vystoupil ze zaměstnavatelského svazu po uzavření KSVS	142
11.21	Závaznost KSVS pro zaměstnavatele, kteří se stali členy svazu zaměstnavatelů po uzavření KSVS	142
11.22	Odměňování rozhodců, kde je možno se proti rozhodnutí rozhodce odvolat	142
11.23	Rada hospodářské a sociální dohody - co je obsahem její činnosti . . .	143
11.24	Výběr členských příspěvků srážkami ze mzdy	143
11.25	Uzavření kolektivní smlouvy i za neodborově organizované zaměstnance	145
11.26	Zastupování zaměstnanců odbory ve vztahu ke státním orgánům . . .	146
11.27	Poskytnutí místnosti a její vybavení pro odborovou organizaci	147